

TRIPLE BRIDGE

— achieving results —

In beeld brengen van
kosten, baten en argumenten
van gerealiseerde ondergrondse projecten
(ex post evaluatie)

Nederlands kenniscentrum
voor **ondergronds bouwen** en
ondergronds ruimtegebruik

Ondergronds bouwen: uitdagend imago!

Toenemende druk op ruimte in stedelijke gebied

Voordelen:

- Meer bovengrondse ruimte
- Verbetering leefomgevingskwaliteit
- Belevingswaarde
- Goede bereikbaarheid

Nadelen:

- Hogere kosten
- Risicovoller, zowel bouwen als effecten
- Afstemming met andere ondergrondse functies

Voorkomen dat ondergrond 'op slot' gaat!

Ruimtelijke planning verdiepen naar 3D-RO
Meerwaarde expliciet maken

- Door een analyse van maatschappelijke **kosten** en **baten** van gerealiseerde ondergrondse projecten (ex post)
- En een analyse van de **besluitvorming** en **argumenten** rondom die projecten (ex post)
- Wordt de feitelijke waarde van ondergronds ruimtegebruik transparant gemaakt
- En met dat inzicht kan de (meer)waarde van ondergronds ruimtegebruik gereframed worden bij relevante doelgroepen (primair bestuurders en planmakers/ontwerpers)

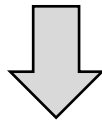

A. Besluitvorming en argumenten

A1 Hoe is men tot het besluit gekomen?

A2 Welke baten worden nu ervaren? (5 à 10 jaar later)

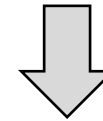
➤ Format Besluitvorming

B. Feiten en cijfers

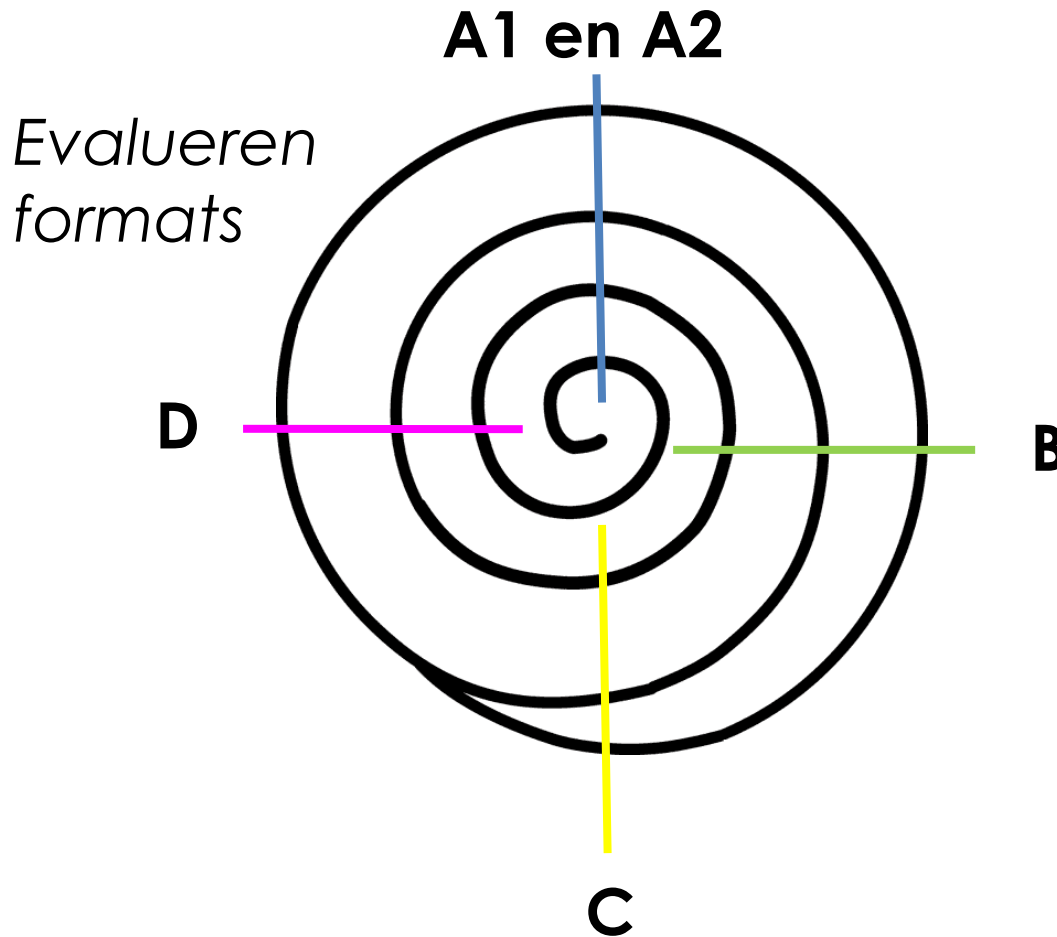
Overzicht kosten en baten

➤ Format Kosten en Baten

C. Gesprekskader nieuwe projecten voor bestuurders, zodanig dat de ondergrondse opties worden betrokken in afwegings-, plan- en besluitvormingsproces

D. Batengericht ontwerpen: input voor ontwerpen met waarden

Starten met Haagse
tramtunnel en daarna
andere casussen
oppakken

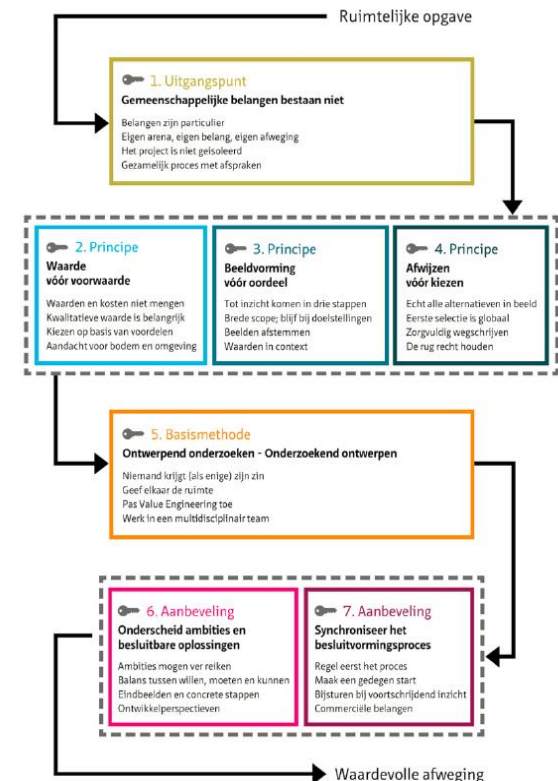

A. Besluitvorming

Format Ex post evaluatie van besluitvormingstraject ontwikkelen:

- Welke belangen speelden er?
- Hoe zijn de waarden in beeld gebracht?
- Hoe was de publieke beeldvorming?
- Wanneer en waarom kwam de ondergrondse optie in beeld?
- Hoe was de besluitvorming ingericht, wat waren de doorslaggevende factoren om voor een ondergrondse oplossing te kiezen?
- Welke bijdrage levert het ondergronds brengen van functies nu aan het gebied?

B. MKBA: Kosten en Baten

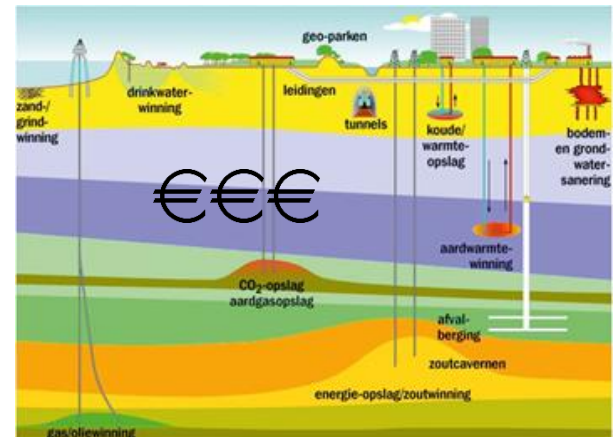

- Welke positieve en negatieve effecten zijn er?
- Hoe verhouden de kosten zich tot de baten?
- Welke risico's en onzekerheden zijn er?
- Wie profiteert en wie betaalt?

MKBA: ingezet in besluitvormingstraject, maar nog weinig ex post MKBA-evaluaties.

Welke methodiek toepassen?

Format ontwikkelen voor
in beeld brengen kosten en baten

Selectie van cases

Parkeergarages, kelders, afvalcontainers

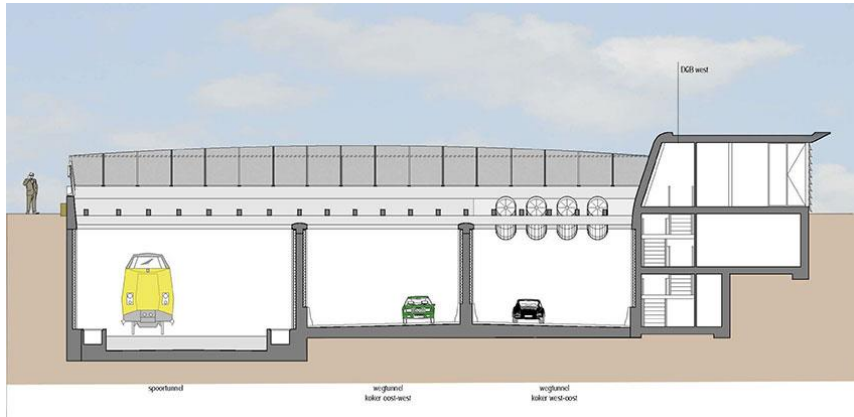

Gebouwen

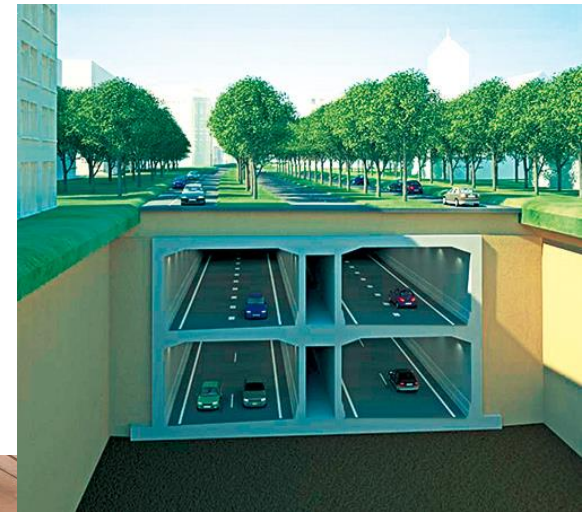

Selectie van cases

Stedelijke gebiedsontwikkeling

Tunnels

spoortunnel - delft

Overall projectteam:

Lidwien (PL), Geert Roovers (A), econoom (B, format ontwikkeling Olaf), Henk Puylaert

Projectteam per casus:

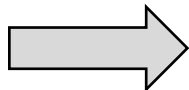
- Trekker + studenten

1. Haagse tramtunnel: overall projectteamleden + Sebastiaan
2.

1. Format ontwikkelen voor Besluitvorming en argumenten (A) - Geert,
2. Format ontwikkelen voor Kosten en baten (B)- Olaf,
3. Gedegen ex post evaluatie Haagse tramtunnel met behulp van ontwikkelde formats – overall projectteam + Sebastiaan (data), ...
4. Onderzoeken mogelijkheden ex post evaluatie andere cases inclusief financiering en inzet studenten - allen
5. Evaluatie beide formats - allen
6. Ex post evaluaties andere cases - allen
7. Ontwikkelen gesprekskader bestuurders (C) en input voor batengericht ontwerpen (D)

Plan van Aanpak

